Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 27. októbra 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Posudzovanie vplyvov určitých plánov a programov na životné prostredie — Smernica 2001/42/ES — Článok 2 písm. a) a článok 3 ods. 2 písm. a) — Pojem ‚plány a programy‘ — Podmienky týkajúce sa výstavby veterných elektrární, ktoré stanovuje legislatívny výnos — Ustanovenia týkajúce sa najmä opatrení v oblasti bezpečnosti, kontroly, uvedenia do pôvodného stavu a zábezpeky, ako aj hlukových noriem stanovených vzhľadom na využívanie území“

Vo veci C-290/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Conseil d'État (Štátna rada, Belgicko) z 2. júna 2015 a doručený Súdnemu dvoru 15. júna 2015, ktorý súvisí s konaním:

Patrice D'Oultremont a i.

proti

Région wallonne,

za účasti:

Fédération de l'énergie d'origine renouvelable et alternative ASBL (EDORA),

SÚDNY DVOR (druhá komora)

v zložení: predseda druhej komory M. Ilešič, sudcovia A. Prechal, A. Rosas, C. Toader (spravodajkyňa) a E. Jarašiūnas,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: V. Tourrès, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 7. apríla 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— P. D'Oultremont a i., v zastúpení: J. Sambon, avocat,

— Fédération de l'énergie d'origine renouvelable et alternative ASBL (EDORA), v zastúpení: J. Sohier, S. Rodrigues, L. Levi, A. Blot a M. Chomé, avocats,

* Jazyk konania: francúzština.

— belgická vláda, v zastúpení: J. Van Holm, M. Jacobs a S. Vanrie, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci P. Moërynck, avocat,

— francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas a J. Traband, splnomocnení zástupcovia,

— holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman, B. Koopman a J. Langer, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: O. Beynet a C. Hermes, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 14. júla 2016,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 písm. a) a článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (Ú. v. ES L 197, 2001, s. 30; Mim. vyd. 15/006, s. 157).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Patriceom D'Oultremontom a i. na jednej strane a Région wallonne (Valónsky región) na druhej strane vo veci platnosti arrêté du gouvernement wallon, du 13 février 2014, portant conditions sectorielles relatives aux parcs d'éoliennes d'une puissance totale supérieure ou égale à 0,5 MW, modifiant l'arrêté du gouvernement wallon du 4 juillet 2002 relatif à la procédure et à diverses mesures d'exécution du décret du 11 mars 1999 relatif au permis d'environnement et modifiant l'arrêté du gouvernement wallon du 4 juillet 2002 arrêtant la liste des projets soumis à étude d'incidences et des installations et activités classées (výnos valónskej vlády z 13. februára 2014 o odvetvových podmienkach týkajúcich sa veterných parkov s celkovým výkonom 0,5 MW alebo viac a o zmene a doplnení výnosu valónskej vlády zo 4. júla 2002 týkajúceho sa postupu a rôznych opatrení na vykonanie dekrétu z 11. marca 1999 o povolení v oblasti životného prostredia a o zmene a doplnení výnosu valónskej vlády zo 4. júla 2002, ktorým sa stanovuje zoznam projektov podliehajúcich štúdii vplyvov, zariadení a zatriedených činností) (*Moniteur belge* zo 7. marca 2014, s. 20263, ďalej len „výnos z 13. februára 2014“).

Právny rámec

Medzinárodné právo

Dohovor o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice

3 Dohovor o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice, podpísaný v Espoo (Fínsko) 26. februára 1991 (ďalej len „Dohovor z Espoo“), bol schválený v mene Európskeho spoločenstva 24. júna 1997 a nadobudol platnosť 10. septembra toho istého roku.

4 Podľa článku 2 ods. 7 Dohovoru z Espoo:

„Podľa požiadaviek tohto dohovoru sa hodnotenie vplyvu na životné prostredie vykonáva prinajmenšom na úrovni zámeru navrhovanej činnosti. Strany sa v primeranom rozsahu budú usilovať uplatňovať zásady hodnotenia vplyvu na životné prostredie na politiky, plány a programy.“

Protokol o strategickom environmentálnom hodnotení k Dohovoru z Espoo

5 Protokol o strategickom environmentálnom hodnotení k Dohovoru z Espoo podpísala v Kyjeve (Ukrajina) 21. mája 2003 Komisia v mene Európskeho spoločenstva (ďalej len „Kyjevský protokol“). Tento protokol bol schválený rozhodnutím Rady 2008/871/ES z 20. októbra 2008 (Ú. v. ES L 308, 2008, s. 33).

6 Článok 13 ods. 1 Kyjevského protokolu znie:

„Každá strana sa usiluje zabezpečiť, aby sa environmentálne hľadiská vrátane zdravotných hľadísk zohľadňovali a integrovali v príslušnom rozsahu v procese prípravy návrhov politík a legislatívy, ktoré budú mať pravdepodobne významný vplyv na životné prostredie vrátane zdravia.“

Aarhuský dohovor

7 Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, schválený v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/370/ES zo 17. februára 2005 (Ú. v. EÚ L 124, 2005, s. 1, ďalej len „Aarhuský dohovor“), sa takisto zaoberá environmentálnym posudzovaním.

8 Tento dohovor obsahuje v článku 6 pravidlá o účasti verejnosti na rozhodovaniach o vymedzených činnostiach. Články 7 a 8 tohto dohovoru odkazujú na túto účasť v súvislosti s plánmi, programami, politikami a právnymi predpismi, ako aj so všeobecne použiteľnými právne záväznými pravidlami.

Právo Únie

9 Podľa odôvodnenia 4 smernice 2001/42:

„Environmentálne posudzovanie je dôležitý nástroj na začlenenie environmentálnych hľadísk do prípravy a schvaľovania určitých plánov a programov, ktoré majú pravdepodobne významný účinok na životné prostredie členských štátov, pretože zabezpečí, aby sa tieto účinky prijatých plánov a programov zohľadnili počas ich prípravy a pred schválením.“

10 Článok 1 tejto smernice, nazvaný „Ciele“, stanovuje:

„Cieľom tejto smernice je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a prispieť k integrácii environmentálnych úvah do prípravy a schvaľovania plánov a programov so zreteľom na podporu trvalo udržateľného rozvoja tým, že sa zabezpečí, v súlade s touto smernicou, vykonanie environmentálneho posudzovania určitých plánov a programov, ktoré majú pravdepodobne významné účinky na životné prostredie.“

11 Článok 2 uvedenej smernice znie:

„Na účely tejto smernice:

a) ‚plány a programy‘ sú plány a programy vrátane tých, na ktorých financovaní sa podieľa Európsk[a] [únia], ako aj ich akékoľvek modifikácie:

— ktoré sú predmetom prípravy a/alebo schvaľovania úradom na štátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni alebo ktoré úrad pripravuje na schválenie prostredníctvom parlamentného alebo vládneho legislatívneho postupu a

— ktoré vyžadujú legislatívne, regulatívne alebo správne predpisy;

b) ‚environmentálne posudzovanie' je príprava environmentálnej správy, uskutočnenie porád, zohľadnenie environmentálnej správy a výsledkov porád pri rozhodovaní a poskytnutie informácií o rozhodnutí v súlade s článkami 4 až 9;

…"

12 Podľa článku 3 tej istej smernice, nazvaného „Rozsah [Pôsobnosť – *neoficiálny preklad*]":

„1. Environmentálne posudzovanie sa vykonáva v súlade s článkami 4 až 9 pre plány a programy uvedené v odsekoch 2 až 4, ktoré majú pravdepodobne významné environmentálne účinky.

2. S výhradou odseku 3 sa environmentálne posudzovanie vykonáva pre všetky plány a programy,

a) ktoré sa pripravujú pre poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybárstvo, energetiku, dopravu, odpadové hospodárstvo, vodné hospodárstvo, telekomunikácie, turistiku, plánovanie miest a vidieka alebo využívanie územia a ktoré stanovujú rámec pre súhlas budúceho rozvoja projektov uvedených v prílohách I a II k smernici [Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 2012, s. 1), ktorá od 17. februára 2012 zrušila a nahradila smernicu 85/337], alebo

…

3. Plány a programy uvedené v odseku 2, ktoré určujú využívanie malých území na miestnej úrovni a menšie modifikácie plánov a programov na ktoré sa vzťahuje odsek 2, vyžadujú environmentálne posudzovanie iba v prípade, ak členské štáty určia, že majú pravdepodobne významné environmentálne účinky.

4. Členské štáty určia, či iné plány alebo programy ako sú uvedené v odseku 2, ktoré stanovujú rámec pre odsúhlasenie budúceho rozvoja projektov, majú pravdepodobne významné environmentálne účinky.

…"

Belgické právo

13 Na základe článku 6 ods. 1 bodu II loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles (osobitný zákon z 8. augusta 1980 o inštitucionálnych reformách) (*Moniteur belge* z 15. augusta 1980, s. 9434) majú regióny výlučnú právomoc v oblasti ochrany životného prostredia.

14 Vo Valónskom regióne bola smernica 2001/42 čiastočne prebratá článkom D.52 a nasl. knihy I code de l'environnement (zákon o životnom prostredí) (*Moniteur belge* z 9. júla 2004, s. 54654), ako vyplýva z článku D.51 bodu 1 tohto zákona.

15 Článok D.6 knihy I uvedeného zákona vymedzuje vo svojom bode 13 „plány a programy" ako „rozhodnutia, s výnimkou rozhodnutí uvedených v [code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme, du patrimoine et de l'énergie (valónsky zákon o územnom plánovaní, urbanizme, kultúrnom dedičstve a energii) (*Moniteur belge* z 19. mája 1984, s. 6939, a korigendum, *Moniteur belge* z 25. mája 1984, s. 7636)], ako aj ich zmeny a doplnenia, ktorých cieľom je stanoviť buď usporiadaný sled krokov či činností, ktorými sa má dosiahnuť jeden alebo viacero konkrétnych cieľov súvisiacich s kvalitou životného prostredia, alebo účel či režim ochrany jednej alebo viacerých zón, prípadne určitej lokality, najmä na vymedzenie rámca, v ktorom možno povoliť vykonávanie určených činností, a ktoré:

a. pripravuje a/alebo schvaľuje orgán na regionálnej alebo miestnej úrovni alebo ktoré určitý orgán pripravuje na schválenie v parlamente alebo vo valónskej vláde;

b. a sú upravené dekrétmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami;

Plány a programy v zmysle tejto vyhlášky zahŕňajú tiež plány a programy spolufinancované Európsk[ou] [úniou].“

16 Cieľom décret du gouvernement wallon du 11 mars 1999 relatif au permis d'environnement (dekrét valónskej vlády z 11. marca 1999 o povolení v oblasti životného prostredia) (*Moniteur belge* z 8. júna 1999, s. 21114, a korigendum *Moniteur belge* z 22. decembra 1999, s. 48280, ďalej len „dekrét z 11. marca 1999“) je podľa jeho článku 2 „zabezpečiť z hľadiska integrovaného prístupu v oblasti predchádzania znečisťovaniu a jeho znižovania ochranu človeka alebo životného prostredia pred nebezpečenstvom, škodlivinami alebo nevýhodami, ktoré môže priamo alebo nepriamo spôsobiť určité zariadenie počas svojej prevádzky alebo po jej skončení“.

17 Článok 4 tohto dekrétu stanovuje:

„Vláda stanoví všeobecné, odvetvové alebo komplexné podmienky na dosiahnutie cieľov uvedených v článku 2. Majú silu právnych predpisov.

…

Tieto podmienky sa môžu týkať najmä:

…

3° informácií, ktoré sa majú pravidelne poskytovať príslušným orgánom určeným vládou a ktoré sa týkajú:
   a. emisií zariadenia;
   b. opatrení prijatých na obmedzenie škodlivých vplyvov na životné prostredie;

…“

18 Článok 5 uvedeného dekrétu stanovuje:

„§ 1. Všeobecné podmienky platia pre všetky zariadenia a činnosti.

§ 2. Odvetvové podmienky platia pre zariadenia a činnosti vzťahujúce sa na určité hospodárske odvetvie, územnú oblasť alebo oblasť, kde existuje alebo sa môže objaviť osobitné riziko.

…“

19 Podľa článku 1 výnosu z 13. februára 2014:

„Tieto odvetvové podmienky sa uplatňujú na veterné parky s celkovým výkonom 0,5 MW alebo viac, ktoré sú uvedené v rubrikách 40.10.01.04.02 a 40.10.01.04.03 prílohy I [arrêté du 4 juillet 2002 fixant les conditions générales d'exploitation des établissements visés par le décret du 11 mars 1999 (výnos zo 4. júla 2002 o všeobecných podmienkach prevádzkovania zariadení, na ktoré sa vzťahuje dekrét z 11. marca 1999) (*Moniteur belge* z 21. septembra 2002, s. 20264, a korigendum *Moniteur belge* z 1. októbra 2002, s. 44152)].“

20 Podľa článku 5 uvedeného výnosu, ktorý sa nachádza v jeho kapitole III, nazvanej „Prevádzkovanie“:

„S výnimkou údržby nemožno počas noci využívať nijaké osvetlenie na úrovni spodnej časti ani v bezprostrednej blízkosti veternej elektrárne.“

21 Článok 9 tohto výnosu, ktorý sa nachádza v tej istej kapitole III, znie:

„V rámci veterného parku, avšak mimo veterných turbín, nesmie magnetické pole, ktoré súvisí s činnosťou a meria sa 1,5 metra nad zemským povrchom, prekročiť hraničnú hodnotu 100 μT (mikrotesla).“

22 Podľa článku 10, ktorý sa nachádza takisto v kapitole III toho istého výnosu:

„§ 1. Stroboskopické javy spočívajúce vo vrhaní pohyblivého tieňa, ktoré vznikajú prevádzkovaním veterných elektrární, sú obmedzené na 30 hodín/rok a 30 minút/deň pre každé obydlie, ktoré bolo postavené alebo pre ktoré bolo vydané riadne povolenie v oblasti územného plánovania a ktorého sa tieto javy dotýkajú. Tieto javy sa stanovujú na základe tzv. ‚najnepriaznivejšieho prípadu‘, pre ktorý sú typické tieto kritériá:

1. slnko svieti od rána do večera (jasno počas celého dňa);

2. veterné turbíny sú v prevádzke nepretržite (rýchlosť vetra stále na úrovni prevádzky veterných turbín a turbíny sú spôsobilé na prevádzku na 100 %);

3. rotor veterných turbín je orientovaný kolmo na slnečné lúče.

Prevádzkovateľ uplatňuje všetky dostupné prostriedky umožňujúce znížiť úroveň vystavenia vrhanému tieňu s cieľom dodržania týchto limitov.

§ 2. Tieto limity sa neuplatňujú v prípade, ak tieň vrhaný v dôsledku prevádzky zariadenia nemá vplyv na obyvateľov v rámci ich obydlí. V takom prípade prevádzkovateľ o tom predloží dôkaz akoukoľvek právnou cestou.“

23 Oddiel 1, nazvaný „Hlukové normy“, ktorý sa nachádza v kapitole V výnosu z 13. februára 2014, nazvanej „Hluk“, obsahuje najmä článok 20, ktorý vymedzuje hlukové hladiny veterného parku, a článok 21, ktorý určuje limitné hodnoty, a to najmä v závislosti od tzv. „planologických“ zón, t. j. geografických obvodov, ktoré určujú príslušné orgány na základe plánu v závislosti od ich využitia (obývané zóny, poľnohospodárske zóny, zóny hospodárskej činnosti a ďalšie).

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

24 Dňa 21. februára 2013 prijala valónska vláda „referenčný rámec“, ktorý bol následne v júli toho istého roku zmenený a doplnený a ktorý vymedzuje odporúčania na výstavbu veterných elektrární vo Valónskom regióne. Tento nástroj bol doplnený kartografickým dokumentom, ktorého účelom bolo stanoviť rámec plánovania pre vykonanie programu v oblasti veternej energie vo Valónskom regióne „v horizonte do roku 2020“ a ktorý bol nazvaný „referenčná mapa“. Táto mapa bola predmetom správy o vplyvoch na životné prostredie.

25 Od 16. septembra do 30. októbra 2013 sa vo všetkých obciach Valónska uskutočnil verejný prieskum. Medzi dokumentmi, ktoré boli sprístupnené verejnosti počas tohto prieskumu, sa nachádzali aj dokumenty uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, a to referenčný rámec, referenčná mapa a správa o vplyvoch na životné prostredie.

26 Ani referenčný rámec ani referenčná mapa však neboli prijaté s končenou platnosťou.

27 Medzičasom valónska vláda prijala výnos z 13. februára 2014.

28 Dňa 6. mája 2014 sa pán D'Oultremont a i. obrátili na vnútroštátny súd, Conseil d'État (Štátna rada, Belgicko), s návrhom na zrušenie tohto výnosu. Na podporu svojho návrhu pán D'Oultremont a i. poukazujú najmä na nesúlad tohto výnosu s ustanoveniami smernice 2001/42, keďže Valónsky región prijal uvedený výnos bez toho, aby sa v prípade jeho ustanovení uskutočnilo konanie o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ako aj konanie s účasťou verejnosti.

29 Valónsky región a vedľajší účastník konania vo veci samej, Fédération de l'énergie d'origine renouvelable et alternative ASBL (EDORA), sa domnievajú, že ten istý výnos nepozná pojmy „plány a programy" v zmysle tejto smernice.

30 Vnútroštátny súd uvádza, že napriek spresneniam, ktoré poskytol Súdny dvor v rozsudku zo 17. júna 2010, Terre wallonne a Inter-Environnement Wallonie (C-105/09 a C-110/09, EU:C:2010:355), odpoveď na otázku, či ustanovenia výnosu z 13. februára 2014 možno považovať za „plány a programy", nie je jednoznačná.

31 Podľa tohto súdu osobitný problém spočíva v tom, že ustanovenia uvedeného výnosu sú oddelené od referenčného rámca a mapovania oblastí vhodných na výstavbu veterných elektrární, ktoré sú uvedené v bode 24 tohto rozsudku, a že táto okolnosť prinajmenšom čiastočne zbavuje uvedené ustanovenia programového obsahu na vytvorenie rámca pre výrobu veternej energie.

32 Z tohto hľadiska výnos z 13. februára 2014 nevymedzuje „úplný rámec", teda súbor koordinovaných opatrení upravujúcich prevádzku veterných parkov na účely ochrany životného prostredia. Podľa tohto vnútroštátneho súdu nič to však nemení na tom, že miesto výstavby veterných elektrární vo vzťahu k obydliam sa musí pri vydávaní povolení určiť po zohľadnení noriem uvedeného výnosu týkajúcich sa najmä hluku a vplyvu stroboskopických javov spočívajúcich vo vrhaní pohyblivého tieňa, ktoré vznikajú prevádzkovaním veterných elektrární.

33 Ak by sa uplatnila definícia pojmu „plány a programy", ktorú použil vnútroštátny zákonodarca v bode 13 článku D.6 knihy I zákona o životnom prostredí, podľa uvedeného súdu by odvetvové podmienky od okamihu, keď by boli oddelené od referenčného rámca a mapovania, ktoré označujú najvhodnejšie oblasti na výstavbu veterných elektrární, samy osebe nepredstavovali „proces postupného a systematického vykonávania prostriedkov na dosiahnutie osobitných cieľov súvisiacich s kvalitou životného prostredia".

34 Vnútroštátny súd tiež spresňuje, že odvetvové podmienky stanovené vo výnose z 13. februára 2014 vôbec nevymedzujú účel ani režim ochrany jednej alebo viacerých zón, prípadne určitej lokality. Úprava sa týka akéhokoľvek veterného parku bez ohľadu na vybranú lokalitu, a to s jedinou výhradou úpravy hlukových noriem v závislosti od zonácie v územnom pláne.

35 Podľa tohto súdu sa však zdá, že z príloh I a II smernice 2001/42 v spojení s bodom 47 rozsudku zo 17. júna 2010, Terre wallonne a Inter-Environnement Wallonie (C-105/09 a C-110/09, EU:C:2010:355), vyplýva, že plán alebo program sa nevyhnutne týka geograficky obmedzenej oblasti, napríklad „ohrozených pásiem identifikovaných v rámci trvalo udržateľného hospodárenia s dusíkom v poľnohospodárstve" v zmysle smernice Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov (Ú. v. ES L 375, s. 1; Mim. vyd. 15/002, s. 68), o ktoré išlo konkrétne v uvedenom rozsudku.

36 Za týchto podmienok Conseil d'État (Štátna rada) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Vyplýva z článku 2 písm. a) a článku 3 ods. 2 písm. a) smernice [2001/42] o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie, že za ‚plán alebo program' v zmysle týchto ustanovení treba považovať legislatívny výnos obsahujúci rozličné ustanovenia týkajúce sa výstavby veterných elektrární vrátane opatrení v oblasti bezpečnosti, kontroly, uvedenia do pôvodného stavu

a zábezpeky, ako aj hlukové normy vymedzené pre jednotlivé planologické zóny, čo sú ustanovenia stanovujúce rámec pre vydávanie správnych povolení, na základe ktorých môže investor postaviť a prevádzkovať zariadenia zo zákona podliehajúce posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa vnútroštátneho práva?“

O prejudiciálnej otázke

37 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 2 písm. a) a článok 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42 majú vykladať v tom zmysle, že taký legislatívny výnos, o aký ide vo veci samej, obsahujúci rôzne ustanovenia týkajúce sa výstavby veterných elektrární, ktoré treba dodržiavať v rámci vydávania správnych povolení týkajúcich sa výstavby a prevádzkovania takýchto zariadení, patrí pod pojem „plány a programy“ v zmysle tejto smernice.

38 Na úvod treba pripomenúť, že z odôvodnenia 4 smernice 2001/42 vyplýva, že environmentálne posudzovanie je dôležitý nástroj na začlenenie environmentálnych hľadísk do prípravy a schvaľovania určitých plánov a programov.

39 Následne, ako uviedla generálna advokátka v bode 34 svojich návrhov, vymedzenie pojmu „plány a programy“ vo vzťahu k iným opatreniam, ktoré nepatria do vecnej pôsobnosti smernice 2001/42, sa musí vykonať z hľadiska hlavného cieľa uvedeného v článku 1 tejto smernice, ktorým je vykonanie environmentálneho posudzovania určitých plánov a programov, ktoré majú pravdepodobne významné účinky na životné prostredie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. februára 2012, Inter-Environnement Wallonie a Terre wallonne, C-41/11, EU:C:2012:103, bod 40 a citovanú judikatúru).

40 V dôsledku toho so zreteľom na účel tejto smernice, ktorý spočíva v zabezpečení vysokého stupňa ochrany životného prostredia, ustanovenia vymedzujúce rozsah pôsobnosti tejto smernice a najmä ustanovenia definujúce akty, na ktoré je smernica zameraná, treba vykladať extenzívne (pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. marca 2012, Inter-Environnement Bruxelles a i., C-567/10, EU:C:2012:159, bod 37, ako aj z 10. septembra 2015, Dimos Kropias Attikis, C-473/14, EU:C:2015:582, bod 50).

41 Pokiaľ ide o článok 2 písm. a) smernice 2001/42, definícia pojmu „plány a programy“, ktorú obsahuje toto ustanovenie, uvádza kumulatívnu podmienku, podľa ktorej musia byť tieto plány a programy jednak predmetom prípravy a/alebo schvaľovania úradom na štátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni alebo pripravené úradom na schválenie prostredníctvom parlamentného alebo vládneho legislatívneho postupu a jednak vyžadované zákonmi, inými právnymi predpismi a správnymi opatreniami.

42 Zo zistení vnútroštátneho súdu vyplýva, že výnos z 13. februára 2014 bol pripravený a schválený regionálnym orgánom, v tomto prípade valónskou vládou, a že tento výnos vyžadujú ustanovenia dekrétu z 11. marca 1999.

43 Pokiaľ ide o článok 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42, ten s výhradou odseku 3 tohto článku stanovuje, že environmentálne posudzovanie sa vykonáva pre všetky plány a programy, ktoré sa pripravujú okrem iného pre energetiku a ktoré stanovujú rámec pre súhlas budúceho rozvoja projektov uvedených v prílohách I a II smernice 2011/92.

44 Takisto je nesporné, že výnos z 13. februára 2014 sa týka energetického odvetvia a že prispieva k vymedzeniu rámca na realizáciu projektov veterných parkov vo Valónskom regióne, ktoré patria medzi projekty uvedené v prílohe II smernice 2011/92.

45 Pokiaľ ide o pojem „plány a programy“, hoci tento pojem sa nepochybne vzťahuje na určité územie, nič to nemení na tom, že ani z článku 2 písm. a) smernice 2001/42 ani z článku 3 ods. 2 písm. a) tej istej smernice nevyplýva, že uvedené plány a projekty sa musia týkať využívania daného územia. Zo znenia uvedených ustanovení totiž vyplýva, že ich účelom je zo širšieho hľadiska využívanie území alebo zón vo všeobecnosti.

46 Podľa zistení vnútroštátneho súdu sa však výnos z 13. februára 2014 týka celého územia Valónskeho regiónu a hraničné hodnoty, ktoré stanovuje v oblasti hluku, majú úzku väzbu s uvedeným územím, keďže tieto limity sa stanovujú v závislosti od rôznych spôsobov využívania dotknutých geografických zón.

47 Pokiaľ ide o okolnosť, že výnos z 13. februára 2014 nevymedzuje dostatočne úplný rámec v súvislosti s odvetvím výroby veternej energie, treba pripomenúť, že preskúmanie kritérií uvedených v článku 2 písm. a) a článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42 na účely určenia, či taký výnos, o aký ide vo veci samej, môže patriť pod uvedený pojem, treba vykonať vzhľadom na cieľ tejto smernice, ktorý – ako vyplýva z bodu 39 tohto rozsudku – spočíva v predkladaní rozhodnutí, ktoré môžu mať významné účinky na životné prostredie, na environmentálne posudzovanie.

48 Navyše, ako zdôraznila generálna advokátka v bode 55 svojich návrhov, je potrebné zamedziť prípadným stratégiám obchádzania povinností uvedených v smernici 2001/42, ktoré by mohli mať podobu roztrieštených opatrení, čím by sa znížil potrebný účinok tejto smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. marca 2012, Inter-Environnement Bruxelles a i., C-567/10, EU:C:2012:159, bod 30 a citovanú judikatúru).

49 Vzhľadom na tento cieľ treba uviesť, že pojem „plány a programy“ sa vzťahuje na každý akt, ktorý tým, že vymedzuje pravidlá a kontrolné postupy uplatniteľné v dotknutom odvetví, stanovuje významný súbor kritérií a pravidiel pre povoľovanie a vykonávanie jedného alebo viacerých projektov, ktoré by mohli mať významný vplyv na životné prostredie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. septembra 2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias a i., C-43/10, EU:C:2012:560, bod 95, ako aj citovanú judikatúru).

50 V prejednávanej veci treba pripomenúť, že výnos z 13. februára 2014 sa týka najmä technických noriem, pravidiel prevádzky (najmä stroboskopických tieňov), predchádzania nehodám a požiarom (okrem iného zastavenia veternej elektrárne), hlukových noriem, obnovy pôvodného stavu, ako aj zloženia zábezpeky pre veterné elektrárne. Takéto normy majú dostatočne značný význam a rozsah na to, aby vymedzovali podmienky uplatniteľné na dotknuté odvetvie, pričom cieľom rozhodnutí v oblasti životného prostredia, ktoré sú stanovené v rámci uvedených noriem, je vymedziť podmienky, za ktorých možno v budúcnosti povoliť konkrétne projekty výstavby a prevádzky veterných elektrární.

51 Napokon francúzska vláda tým, že sa odvoláva na Aarhuský dohovor a Kyjevský protokol, navrhuje, aby sa pojem „plány a programy“ odlišoval od pojmu „všeobecná právna úprava“, pod ktorý patrí výnos z 13. februára 2014, v dôsledku čoho by tento výnos nepatril do pôsobnosti smernice 2001/42.

52 Preto treba na jednej strane zdôrazniť, že zo samotného znenia článku 2 písm. a) prvej zarážky tejto smernice, tak ako v tomto zmysle potvrdzuje judikatúra pripomenutá v bode 49 tohto rozsudku, vyplýva že pojem „plány a programy“ sa môže vzťahovať na normatívne akty, ktoré boli prijaté prostredníctvom zákonov alebo iných právnych predpisov.

53 Na druhej strane, ako zdôraznila generálna advokátka v bode 70 svojich návrhov, smernica 2001/42 sa odlišuje od Aarhuského dohovoru a Kyjevského protokolu v rozsahu, v akom táto smernica neobsahuje práve osobitné ustanovenia týkajúce sa politík a všeobecných pravidiel, ktoré by bolo potrebné vymedziť vo vzťahu k „plánom a programom“.

54 Z uvedených úvah vyplýva, že na položenú otázku treba odpovedať tak, že článok 2 písm. a) a článok 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42 sa majú vykladať v tom zmysle, že taký legislatívny výnos, o aký ide vo veci samej, obsahujúci rôzne ustanovenia týkajúce sa veterných elektrární, ktoré treba dodržiavať v rámci vydávania správnych povolení týkajúcich sa výstavby a prevádzkovania takýchto zariadení, patrí pod pojem „plány a programy“ v zmysle tejto smernice.

O trovách

55 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článok 2 písm. a) a článok 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie sa majú vykladať v tom zmysle, že taký legislatívny výnos, o aký ide vo veci samej, obsahujúci rôzne ustanovenia týkajúce sa veterných elektrární, ktoré treba dodržiavať v rámci vydávania správnych povolení týkajúcich sa výstavby a prevádzkovania takýchto zariadení, patrí pod pojem „plány a programy“ v zmysle tejto smernice.

Podpisy